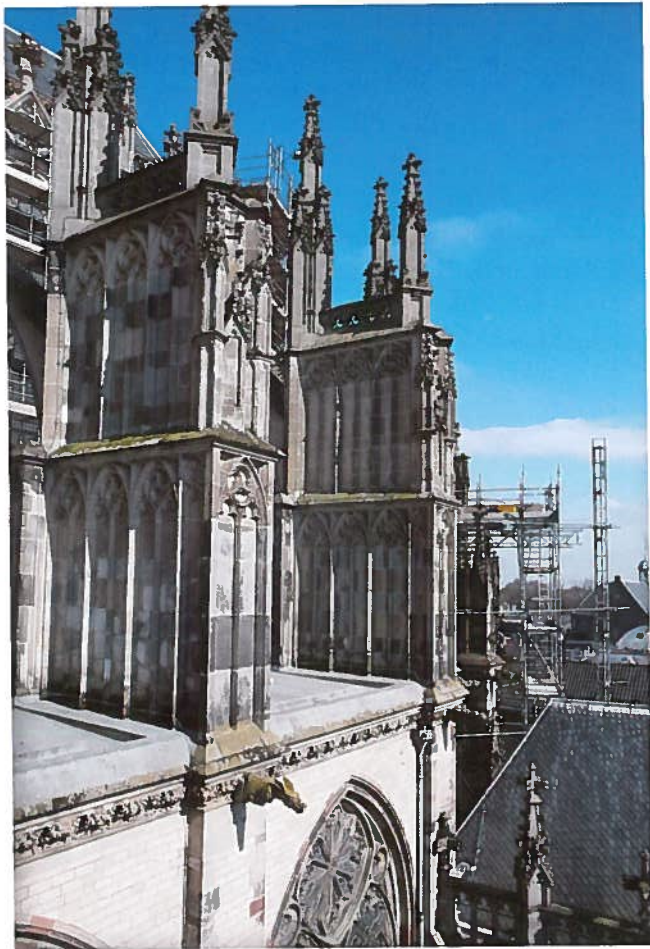

Domkerk blijft in de steigers

Restauratie van de Domkerk, foto Wim van der Ende

Verdere restauratie mogelijk met nieuwe middelen van OC&W

In november 2017 zijn de werkzaamheden voor groot onderhoud en restauratie van de Domkerk gestart. Nadat de steigers waren geplaatst, zijn de werkzaamheden op het dak van het hoogkoor begonnen. Inmiddels is een belangrijk deel van de voor 2017 en 2018 geplande werken uitgevoerd. Bij nadere inspectie is duidelijk geworden dat in het bijzonder herstel en restauratie van het (natuur)steenwerk aan de noord- en noordwestzijde en van de zuiderkapel dringend noodzakelijk is. Daarom is hiervoor in aansluiting op de actie Draag de Dom II aandacht gevraagd bij de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed (RCE) te Amersfoort. Wij zijn bijzonder verheugd dat mevrouw van Engelshoven, minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap in haar brief aan de Tweede Kamer van 14 maart 2018 heeft laten weten dat naast de Onze Lieve Vrouwekerk in Breda, de Grote Kerk van Naarden en de Stevenskerk in Nijmegen, de

Domkerk in Utrecht in 2018 in aanmerking zal komen voor restauratie. Vanaf 2019 en verder wordt ook gewerkt aan het mogelijk maken van projecten en subsidie in het kader van toegankelijkheid en verduurzaming. Ook gaat de minister de mogelijkheden bestuderen om een structurele oplossing te bereiken voor het onderhoud van grote monumenten, zodat eigenaren van grote monumenten en bouwbedrijven in de restauratiesector beter in staat zijn hun werkzaamheden in dit kader te plannen en de vereiste eigen bijdragen op te brengen.

Voor de Domkerk worden door de architect en de aannemer post voor post de bedragen door gerekend. Door Van Hoogevest Architecten is een fasering opgesteld bestaande uit zeven fasen:

1. Streefpeilers en luchtbogen 9 tot en met 12
2. Koorsluiting en lage gevel, steunberen en luchtbogen 4 tot en met 8 tot en met dakopbouw ter plaatse van luchtboog 9
3. Lage gevels zuiderkapel en zuidzijde langs kloostertuin en Domcafé
4. Kopgevel Zuidertransept met trappentoren en 50 % westgevel
5. Lage gevel Westportaal
6. Kopgevel Noordertransept met trappentoren en 50 % westgevel
7. Lage gevels met balustrade Noordzijde

Naar verwachting zullen de kosten 4 tot 5 miljoen euro zijn. De subsidiebeschikking zal naar verwachting rond de zomer 2018 worden afgegeven. Wij zijn in gesprek met andere overheden over een bijdrage van deze zijde. De werkzaamheden zullen plaatsvinden in de jaren 2018-2020, waarna de Domkerk weer tientallen jaren mee kan.

Verantwoording restauratie en onderhoud, april 2018

Restauratie en onderhoud Domkerk 2017-2022, begroting en besteding

In 2017 is gestart met het uitvoeren van groot onderhoud en restauratie van de Domkerk. Daarvoor is een dekkingsplan opgesteld voor de jaren 2017 tot en met 2022. Omdat een deel van de restauratie in combinatie met het regulier onderhoud plaatsvindt, zijn ook alle in de meerjaren onderhoudsbegroting voorziene werkzaamheden opgenomen in de begroting.

Begroting kosten en restauratie onderhoud 2017-2022	1.800.000
Inmiddels besteed of verplichtingen aangegaan t/m 31-3 2018	1.400.000
Waarvan ten laste van het boekjaar 2017	720.279

Dekking begroting

De restauratie wordt bekostigd met de in 2016 toegekende BRIM-subsidies van de rijksoverheid en met extra subsidies die vanaf 2017 zijn geworven voor de dekking van de vereiste eigen bijdragen. Omdat het doorlopende onderhoud in de planning is betrokken tellen ook de onderhoudsdotaties mee voor de dekking.

Subsidies ontvangen of toegezegd tot en met 31 maart 2017 (zie specificaties)	1.442.608
Dotaties door Citypastoraat Domkerk (6 jaar)	300.000
Dotaties uit Kapitaal Rijksmonumentale Kerken (bij rendement 0,5%)	36.000 +
Dekking tot en met mei 2022	1.778.608

Specificatie subsidies

	Toegezegd t/m 31-3-2018	Ontvangen 2017
Rijksoverheid BRIM 2017-2022	390.000	57.956
Provincie Utrecht – Erfgoedparels	175.000	157.500
Provincie Utrecht – Noordgevel	150.000	
Gemeente Utrecht	150.000	150.000
Stichting TBI Fundatie	250.000	
Prins Bernhard Cultuurfonds	50.000	
Maatschappij van Welstand	50.000	
Crowdfundingactie 'Draag de Dom'	32.552	32.552
Stichting Vrienden van de Domkerk	27.056	27.056
Elise Mathilde Stichting	25.000	25.000
Stichting K.F. Heinfonds	50.000	25.000
ASR	18.000	18.000
Insinger Stichting	15.000	13.500
Van Baaren Stichting	25.000	12.500
Stichting Fonds A.H. Martens van Sevenhoven	20.000	10.000
Stimuleringsfonds Rabobank Utrecht	10.000	10.000
Stichting De Roos Gesink	5.000	5.000 +
	1.442.608	589.064

De tot en met 2022 geplande werkzaamheden zijn dus al nagenoeg volledig gedekt. De uitgaven worden gedeeltelijk voorgefinancierd vanuit de onderhoudsvoorziening.

Verduurzaming en modernisering faciliteiten

De restauratie van de Domkerk die vanaf 1968 werd uitgevoerd werd afgesloten in 1986/1988. Dat betekent dat aandacht nodig is voor de installaties en voorzieningen in de Domkerk zoals elektriciteit, toiletten, glaswerk en isolering, keukens en verwarming. Door de sterk toegenomen bezoekers-aantallen moet ook naar de routing door de kerk worden gekeken, evenals naar de faciliteiten van de DomShop en het DomCafé. De commissie bestaande uit Bert Holsappel, penningmeester Domkerk, Hugo Meijer, Jaap Zwart, Frans

Ritmeester, directeur Bureau PGU en ondergetekende is samen met Gijsbert van Hoogevest, Ron Verduijn en Jan Roest van Van Hoogevest Architecten bezig met het opstellen van een doordacht plan hiervoor alsmede de middelen om dit plan te kunnen uitvoeren. Afhankelijk van het ter beschikking komen hiervan zal dit plan stapsgewijs per onderdeel of integraal uitgevoerd kunnen worden.

Theo Kralt, voorzitter commissie Fondsenwerving Restauratie Domkerk 2017-2022